

חלק ט - פרשת פקודי		
מחוק מדבש	וילנא	יום
תפ-תצג	רס ע"א	ראשון
תצג-תק	רס ע"ב	שני
תק-תקו	רסא ע"א	שלישי
תקו-תקיו	רסא ע"ב	רביעי
תקיו-תקב	רסב ע"א	חמישי
תקב-תקבו	רסב ע"ב	שישי
תקבו-תקלא	רסג ע"א	שבת

אויף די
פרשה
און עניני
דיומא

זהר הקדוש מתוך מדבש

נתגרב לעילוי ולטובת נשמת הר"ר ישעיה ז"ל בן יבלחט"א הר"ר אהרן הכהן הי"ד

עלון מס' 122 | פרשת כי תשא - פרה תשפ"ג

יר"ל בעדהשי"ת ע"י
מרכז "מתוך מדבש" ת.ד. 5315 ירושלים

הטעם למה און מונים את ישראל

לית ברכתא דלעילא שרייא על מלה דאתמני אין הברכה העליונה שורה על דבר הנמנה, כי הברכה העליונה נמשכת מצד החסד, וכל ענין של מדידה ומנין הוא מצד הגבורה הנותנת מדה וקצבה, ואי תימא ישראל היך אתמנון ואם תאמר איך מנו את ישראל, ואמר אלא בופרא נטיל מנייהו אלא לקחו מהם כופר נפש, והא אוקמוה והרי פירשו ואמרו כי בתחילה היו מקבצים את כל השקלים בארגז אחד, וחושבנא לא הוי עד דאתפניש פל ההוא בופרא וסליק לחושבנא ואת החשבון לא עשו עד שנתקבץ כל אותו הכסף של הכופר נפש ועלה אח"כ לחשבון, ובקדמיתא וקודם שמנו את השקלים מברכין להו לישראל היו מברכים את ישראל כדי לעורר את מדת החסד שדרכו להשפיע ולהתפשט בלי מספר ובלי מדה וקצבה, ולבתר מנין ההוא בופרא ואח"כ היו מונים את הכופר נפש שהם השקלים, ולבתר אהדרן ומברכין לון לישראל ואח"כ היו חוזרים ומברכים את ישראל, אשתכחו ישראל מתברכאן בקדמיתא ובסופא נמצאו ישראל מתברכים בתחילה ובסוף, על ידי התעוררות החסד, ולא סליק בהון מותנא ולא עלה בהם הנגף.

ושואל מותנא אמאי סליק במנינא למה עולה הנגף על ידי המנין, ואמר אלא בגין דברכתא לא שריא במנינא אלא לפי שאין הברכה שורה במנין, אלא אדרבה על ידי שנמנה איזה דבר מיד מסתלקת הברכה משם, פיון דאסתלק ברכתא וכיון שנסתלקה הברכה, סטרא אחרא שריא עליה ויכיל לנזקא הסטרא אחרא שורה עליו לינק מהרושם שנשאר שם ויכול להזיק, בגין כף נטלין בופרא ופדיונא לכן לוקחים כופר נפש ופדיון, לסלקא עליה

אידיש

אן קיין צאל און און קיין מאס און קיין גרעניץ, און נאכדעם האט מען געציילט דעם פּפּר נפּש וואס דאס זענען די שקלים, און דערנאך האט מען נאכאמאל געבענטשט די אידן. קומט אויס אז די אידן ווערן געבענטשט אין אנהייב און ביים סוף, דורך התעוררות פון די בחינה פון חסד, און עס איז נישט געקומען אויף זיי קיין מארד.

פרעגט דער זוהר הקדוש, אז מען דארף דאך פארשטיין, פארנוואס קומט דער מארד דורך ציילן. ענטפערט דער זוהר הקדוש, נאר, וויבאלד די ברכה רומט נישט ביי אן אפגעציילטע זאך, נאר פארקערט, דורךדעם וואס מען האט אפגעציילט א זאך גייט די ברכה גלייך אנוועק פון דארט, און ווי נאר די ברכה איז אנוועקגעגאנגען, רומט די סטרא אחרא אויף דעם, צו יונק זיין פונעם רושם וואס

דער טעם פארנוואס מען ציילט נישט די אידן זאגט דער זוהר הקדוש, די ברכה העליונה רומט נישט אויף א זאך וואס איז אפגעציילט, ווייל די ברכה העליונה קומט פון די בחינה פון חסד, און געדער זאך פון מעסטן און ציילן איז פון די בחינה פון גבורה, וואס זי געבט א מאס און א גרעניץ. און אויב וועסטו פרעגן, אז לויט דעם, וויאזוי האט מען געציילט די אידן. ענטפערט דער זוהר הקדוש, נאר, מען האט גענומען פון זיי פּפּר נפּש, אויסלייזגעלט, און מען האט שוין ערקלערט און געזאגט אז אין אנהייב האט מען צוזאמגעקליבן אלע שקלים אין א קאסטן, און דער חשבון האט מען נישט געמאכט ביז עס האט זיך צוזאמגעקליבן אלע געלט פון דעם פּפּר נפּש און דערנאך האט מען געמאכט דעם חשבון פון אלעם צוזאמען, און אידער מען האט געציילט די שקלים האט

מְנַיֵּנָא להעלות ולהעביר את המנין על השקלים למנות אותם ולא את האנשים, וְהָא אֲוִקְמוּהּ וְאִתְמַר וְהָרִי הַעֲמִידוּ חז"ל ואנו למדנו אותו. (דף קפו ע"ב, ובביאורינו כרך ח עמ' קג-קד)

היסורים שבגלות והתשובה מקרבים את הגאולה

יִשְׂרָאֵל פִּינֵן דְּאַטְעֵמוּ טַעַם גְּלוּתָא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּיּוֹן שְׂטַעְמוּ טַעַם הַגְּלוּת, אִי יְהִירוֹן בְּתַשׁוּבָה אִם יַחְזְרוּ בְּתַשׁוּבָה, יִתְחַשֵּׁב עַלְיָהּוּ פְּאֵלוּ אַעֲבְרוּ עַלְיָהּוּ כֹּל אֵינֹון מְלִין דְּכְתִיבִין בְּאֲוִרִיתָא יִתְחַשֵּׁב עֲלֵיהֶם כֵּאלִילוּ עֲבְרוּ עֲלֵיהֶם כֹּל אֹתָם דְּבְרֵי הַתּוֹכַחֹת הַכְּתוּבִים בְּתוֹרָה, כֹּל שְׁפָן וְכֹל שְׁפָן דְּכִמָּה וְכִמָּה יִסּוּרִין אַעֲבְרוּ עַלְיָהּוּ מִן יוֹמָא דְּגְלוּתָא שְׁרִי כֹל שֶׁכֵּן וְכֹל שֶׁכֵּן שֶׁכֵּר כִּמָּה וְכִמָּה יִסּוּרִים עֲבְרוּ עֲלֵיהֶם מִן הַיּוֹם שֶׁהִתְחִלָּה הַגְּלוּת, בּוּדָאֵי מוֹעִילָה לֵהֶם תַּשׁוּבָה לְקִרְבָּתָא הַגְּאוּלָּה.

אַבְל מֵאֵי דְּכְתִיב, בְּצַר לָךְ וּמִצָּאוּךָ כֹּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים וּשְׁבַת עַד ה' אֱלֹהֶיךָ, אִין הַכּוֹנֵה כִּפְשׁוּטוּ עַל אַחֲרִית הַזְּמַנִּים, כֵּאלִילוּ לֹא יִהְיֶה הַתְּעוֹרְרוֹת תַּשׁוּבָה עַד אַחֲרִית הַיָּמִים, אֵינֹו כֵּן אֵלֵּא תָא חֲזִי כְּמָה רַחֲמֵנוּתָא רַחֲמֵי רַחֲמֵי קִדְשָׁא בְּרִין הוּא לְיִשְׂרָאֵל בְּמִלָּה דָּא בֵּא וּרְאָה כִּמָּה אַהֲבָה אַהֲבָה הַקְּבָ"ה לְיִשְׂרָאֵל בְּדַבְרָה זֶה, וְהוּא מִשַּׁל לְמִלְפָּא דְּהוּא לֵיהּ בְּרָא יְחִידָאָה לְמַלְךְ שֶׁהִיה לֹו בֶּן יַחֲדִי, וְרַחֲמֵי לֵיהּ רַחֲמֵי דְּנַפְשָׁא וְאַהֲבָה אֹתוֹ אַהֲבַת נֶפֶשׁ, וּמִגּוֹ רַחֲמֵי דִּילֵיהּ יִהְיֶה לְאַמִּיָּה מְטְרוֹנִיתָא דְּתַרְבִּי לֵיהּ וּמִתּוֹךְ אַהֲבָתוֹ נִתֵּן אֹתוֹ לִיד אִמּוֹ הַמַּלְכָה שֶׁתִּגְדֵּל וְתַחֲנֵן אֹתוֹ, וְתוֹלִיף לֵיהּ אֲרַחֲיִן מִתְּתַקְּנֵן וְתַלְמֵד אֹתוֹ דְּרַחֲמֵי יִשְׂרָאֵל וּמִתּוֹקְנִים, זְמַנָּא חֲדָא חֵב לְגַבִּי אַבּוּהָ פַעַם אַחַת חֲטָא הֵבֵן לְאַבִּיו, אֲתָא אַבּוּהִי וְאַלְקִי לֵיהּ בֵּא אֲבִיו וְהִלְקָה אֹתוֹ, וְלִבְתָּר אַעֲבָר עַל חוֹבֵיהּ וְאַח"כּ הַעֲבִיר וּמַחֵל לֹו עַל חֲטָאוֹ, תָּב כְּמִלְקָדְמִין וְחֵב לְאַבּוּהָ חֲזוּר וְחֲטָא לְאַבִּיו כְּבִרְאֻשׁוֹנָה, וְאַפְקִיָּה אַבּוּהָ מִבִּיתֵיהּ וְהוֹצִיאֹו אֲבִיו מִבֵּיתוֹ, וְאַרְגִּיז עַלְיָהּ וְכַעַס עֲלִיו, נִפְקַ הַהוּא בְּרָא מִבִּיתֵיהּ יֵצֵא בֶּן הַמֶּלֶךְ מִבֵּיתוֹ.

וּבְאַתְרָא דִּיהֶךָ בְּאַרְחָ קְשׁוּט וְיִהְיֶה זְכָאָה בְּדָקָא יָאוֹת וּבִמְקוֹם שִׁילַךְ בְּדִרְךָ הַיִּשָּׁר וְהֵאֱמַת וְיִהְיֶה צְדִיק כְּרָאוֹי לְהַיּוֹת, בְּגִין דִּישְׁמַע מְלָכָא אַבּוּהָ וְיִהְיֶה תִּיאֻבְתִּיָּה עַלְיָהּ כְּדִי שִׁישְׁמַע אֲבִיו הַמֶּלֶךְ שֶׁהוֹלֵךְ בְּדִרְךָ הַיִּשָּׁר וְיִהְיֶה חֲשָׁקוֹ

אידיש

דער פסוק אזוי ווי דעם פשוטן פשט, ביים ענדע פון די צייטן, און פאלו עם וועט נישט זיין קיין התעוררות תשובה ביו די ענדע פון די טעג, זאגט דער זוהר הקדוש אז עם איז נישט אזוי, נאר, קום און זע, וויפיל ליבשאפט האט דער אויבערשטער ליב די אידן אין דער זאך, און דאס איז א משל צו א קעניג וואס ער האט געהאט אן איינציגער זון, און ער האט אים ליב געהאט אהבת נפש, און וועגן זיין ליבשאפט האט ער איבערגעגעבן דעם זון צו זיין מאמע די מלכה אז זי זאל אים האנדעווען און ערציען, און זי זאל אים אויסלערנען גלייכע און רעכטפארטיגע וועגן. איינמאל האט דער זון געזינדיגט אנטקעגן דעם פאטן, איז דער מאמע געקומען און האט אים געשלאגן, און נאכדעם האט ער אים מוחל געווען אויף זיין זינד. שפעטער האט דער זון נאכאמאל געזינדיגט אנטקעגן זיין פאטע אזוי ווי פריער, און דער פאטע האט אים ארויסגענומען פון זיין הויז, און ער האט געזערגט אויף אים, איז דער זון ארויסגעגאנגען פון זיין הויז.

און אנשטאט דער זון זאל גיין אויפן ריכטיגן און אמת'ן וועג און ער זאל זיין א צדיק אזוי ווי עם דארף צו

צאל אויף די שקלים, צו ציילן די שקלים און נישט די מענטשן, און חז"ל האבן שוין אנוועקגעשטעלט דער זאך און מיר האבן עם געלערנט.

די יסורים אין גלות און די תשובה וואס מען טוט, זענען מקרב די גאולה

זאגט דער זוהר הקדוש, וויבאלד די אידישע קינדער האבן טועם געווען דעם טעם פונעם גלות, אויב וועלן זיי תשובה טון, וועט גערעכנט ווערן פאר זיי פאלו עם זענען אריבערגעגאנגען אויף זיי אלע שטראפרייד וואס שטייען אין די תורה, און אנדאי און אנדאי נאכדעם וואס עם איז שוין אריבערגעגאנגען אויף זיי אסאך יסורים, פונעם טאג וואס די גלות האט זיך אנגעהויבן, וועט זיכער די תשובה העלפן פאר זיי, צו דערנענטערן די גאולה.

אבער דאס וואס עם שטייט אין פסוק "בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים ושבת עד ה' אלוקיך", ווען עם וועט דיר זיין ענג, און עם וועלן דיר מרעפן אט די אלע זאכן, ביי די ענדע פון די טעג, וועסטו דיר צוריקקערן ביזן אויבערשטן דיין גאט - מיינט נישט

עליו להחזירו אצלו, מָה עֲבַד מה עשה בן המלך, אָמַר הוֹאִיל וְנִפְקָנָא מְהִיכְלָא דְאַבָּא אִמַר הוֹאִיל וַיִּצְאֵנִי מֵהִיכַל אבִי, אַעֲבִיד מִכָּאן וְלְהֵלְאָה כָּל מָה דְאַנָּא בְּעֵי אַעֲשֵׂה מִכָּאן וְלְהֵלְאָה כָּל מָה שְׁאֵנִי רוּצָה.
(דף קפט ע"א, ובביאורינו כרך ח עמ' קיח-קכ)

מושל על מצב היהודים בגלות

אָמַר מִלְכָּא הוֹאִיל וְכִף הוּא אִמַר הַמֶּלֶךְ הוֹאִיל וְכִךְ הוּא שֶׁהֵבֵן יוֹשֵׁב בְּבֵית הַזּוֹנוֹת, לֹא אֶצְטְרִיף לְאַהֲדָרָא לִיָּה בִּימְמָא בְּאַתְגְּלִיא אֵין מִן הַרְאוּי לְהַחזִיר אוֹתוֹ בְּיוֹם בְּגִלוּי בְּפִרְהִסִיא, דְכִסּוּפָא דִילָן אִיהוּ לְמַתָּה בְּגִינִיָּה לְבִי זוֹנוֹת שְׁבוּיוֹן הוּא לְנוּ לִלְכַת בְּשִׁבְלֵי לְבֵית הַזּוֹנוֹת, וְאִי לֹא הָוָה בְּגוֹנוֹנָא דָּא דְטַנְפָּה גְרַמִּיָּה הָכִי וְחִלְלָל יְקָרִי וְאִם לֹא הִיָּה בְּאוּפִין זֶה שְׁטִינְפָּה אֵת עֲצָמוֹ כִּךְ וְחִלְלָת אֵת כְּבוֹדֵי, הָוִינָא אַנָּא וְכָל חַיִּילִין דִּילִי אֶזְלִין בְּגִינִיָּה הִיִּיתִי אֲנִי וְכָל חַיִּילִים שְׁלֵי הוֹלְכִים עֲבוּרוֹ לְפִדוּתוֹ, בְּכַמְּהָ יְקָר בְּכַמְּהָ בּוֹקִינְס קְמִיָּה בְּכַמְּהָ מִינִי כְּבוֹד בְּכַמְּהָ תּוֹקֵעִי בְּחִצּוּצְרוֹת הִיוּ הוֹלְכִים לְפָנָיו, בְּכַמְּהָ מְאֵנִי קְרַבָּא מִימִינִיָּה וּמִשְׁמָאלִיָּה וְכַמְּהָ מִינִי כְּלִי מִלְחָמָה מִימִינוֹ וּמִשְׁמָאלוֹ הִיוּ נוֹשָׂאִים אוֹתוֹ, עַד דְּכָל בְּנֵי עֲלָמָא יִזְדַּעְזְעוּן עַד שְׁכַל בְּנֵי הָעוֹלָם הִיוּ מְדוּעָזְעִים מִגְדוּלָתוֹ, וַיִּנְדְּעוּן פְּלָא דְבְּרָא דְמִלְכָּא אִיהוּ וַיִּדְעוּ כָּל הָעוֹלָם שֶׁהוּא בֶן הַמֶּלֶךְ, אֲבָל הִשְׁתָּא בִּינוֹן דְּאִיהוּ טַנְפָּה גְרַמִּיָּה וְחִלְלָל יְקָרִי עֵתָה כִּיוֹן שֶׁהוּא טִינְפָּה עֲצָמוֹ וְחִלְלָת אֵת כְּבוֹדֵי, אִיהוּ יְהִדֵּר בְּטַמִּירוֹ דְלָא יִנְדְּעוּן בִּיָּה הוּא יַחזוֹר בְּהַסְתֵּר שְׁלֹא יִדְעוּ הָעוֹלָם בְּחִזְרוֹתוֹ.

אַהֲדָר לְגַבִּי מִלְכָּא חזר בן המלך אל אביו המלך, יְהִבִּיָּה לְגַבִּי אֲמִיָּה נָתַן אוֹתוֹ אֵל אִמּוֹ שֶׁתִּשְׁגִּיחַ עֲלָיו, לְיוֹמִין סָרַח כְּמִלְכָּדְמִין לִימִים חֹטָא כְּמִקּוּדִם, מָה עֲבַד מִלְכָּא מה עשה המלך, אֲפִיק לִיָּה וְלֹאֲמִיָּה בְּהִדִּיָּה מְגוֹ הִיכְלָא הוֹצִיא אוֹתוֹ וְאִתּוֹ מִן הַיִּכַּל הַמֶּלֶךְ, אָמַר תְּרוּוֹיְכוֹ תְהִכּוֹן אִמַר שְׁנִיכֶם תִּלְכוּ וְתִרְוִיכּוֹ תִסְפְּלוֹן גְּלוּתָא וּמִלְקִיּוּתָא תִפְּן וְשְׁנִיכֶם תִּסְבְּלוּ גְלוּת וּמִלְקוֹת שֵׁם בְּגוּלָה, כִּי פִינוֹן דְתִרְוִיכּוֹ תִסְפְּלוֹן פְּחִדָּא כִּיוֹן שְׁשְׁנִיכֶם תִּסְבְּלוּ יַחַד, פְּדִין יְדַעְנָא דְבְרִי יְתוּב פְּדָקָא חֲזִי אִזּוֹ יוֹדַע אֲנִי שְׁבַנִי יוֹשֵׁב בְּתִשׁוּבָה שְׁלִימָה כְּרָאוּי, כִּי אִמּוֹ תִשְׁגִּיחַ עֲלָיו יוֹתֵר.

אידיש

און פון זיין לינגקע זייט וואלט מען אים געטראגן, ביז אלע מענטשן פון די וועלט וואלטן דערציטערט געווארן פון זיין גרויסקייט, און די גאנצע וועלט וואלט געוואוסט אז ער איז דער בן המלך, אבער יעצט וויבאלד ער האט זיך פארשמירט און האט פארשוועכט מיין כבוד, וועט ער זיך צוריקקערן באהאלטענערהייט אז די וועלט זאל נישט וויסן ווען ער קערט זיך צוריק.

זיין, פֿרי זיין טאטע דער קעניג זאל הערן אז ער גייט אויפן ריכטיגן וועג און ער זאל גלוסטן צו אים און אים צוריקברענגען צו זיך, וואס האט דער בן המלך געטון, ער האט געזאגט, וויבאלד איך בין ארויסגעגאנגען פונעם פאלאץ פון מיין טאטע, וועל איך טון פון יעצט און ווייטער אלעס וואס איך וויל.

איז דער זון פונעם קעניג צוריקגעקומען צו זיין טאטע דער מלך, און ער האט אים געגעבן צו זיין מאמע אז זי זאל זיך אומקוקן אויף אים, און מיט א צייט שפעטער האט ער ווייטער געזינגט אזוי ווי פריער. וואס האט דער קעניג געטון? האט ער אים גענומען צוזאמען מיט זיין מאמע און זיי ביידע ארויסגענומען פונעם קעניגליכן פאלאץ, און ער האט געזאגט, איר וועט ביידע גיין, און איר וועט ביידע ליידן גלות און קלעפ דארט אין גלות, און וויבאלד איר וועט ביידע ליידן צוזאמען, דעמאלטס ווייס איך אז מיין זון וועט טון תשובה שלמה אזוי ווי עס דארף צו זיין, ווייל זיין מאמע וועט מער אכטונג געבן אויף אים.

א מושל אויפן צושטאנד פון אידן אין גלות האט דער קעניג געזאגט, אויב עס איז אזוי, אז מיין זון יצט אינעם הויז פון די זונות, איז נישט פאסיג אז איך זאל אים צוריקברענגען בייטאג אפענערהייט, ווייל עס איז א שאנד פאר אונז צו גיין פאר זיינעטוועגן צום הויז פון די זונות, און אויב וואלט עס נישט געווען אויף אזא אופן אז ער האט זיך אזוי פארשמירט און פארשוועכט מיין כבוד, וואלט איך געזאגט צוזאמען מיט אלע מייע סאלדאטן אים אויסצולייזן, און מיט אסאך סארטן כבוד און מיט פילע בלאזער מיט טרוםפייטער וואלטן מיר געזאגט פאר אים, און מיט פילע פלי מלחמה פון זיין רעכטע זייט

כָּךְ יִשְׂרָאֵל בְּנוֹי דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא אֵינֻן כְּמוֹ כֵּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵם בְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ ב"ה, אֲחִית לֹוֹן לְמִצְרַיִם הוֹרִיד אוֹתָם לְמִצְרַיִם, וְאֵי תִימָא בְּהָהוּא זְמַנָּא לֹא חָאבֵנוּ וְאִם תֵּאמְרוּ הָרִי בְּאוֹתוֹ הַזֶּמֶן לֹא חִטְאוּ וְלֹא יִרְדוּ לְמִצְרַיִם בְּשִׁבִיל אִיזָה חִטָּא, וְאִם כֵּן מַה טַּעַם גַּלּוּת מִצְרַיִם, וְאִם אֵלֵּא גְזֵרָה דְּגִזְרָה קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּין הַבְּתָרִים הָהֵן אֲתַחְזִי לְמַהוּי קַיִים הַגְּזֵרָה שְׂגִזְרָה הַקַּב"ה בֵּין הַבְּתָרִים הֵיחֵתָה רֵאוּיָה שְׂתַתְּקִיִּים, וְקְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲשַׁנַּח לְתַרְיִן מְלִיךְ כִּי הַקַּב"ה הִשְׁגִּיחַ בְּעֵינֵי גַלּוּת מִצְרַיִם לְשֵׁנֵי דְבָרִים, תְּדַ בְּגִינָּה הָהוּא מְלָה דְאָמַר אַבְרָהָם אַחַד בְּשִׁבִיל דִּיבּוֹר הָהוּא שְׂאֵמַר אַבְרָהָם בְּמָה אֲדַע כִּי אֵירָשָׁנָה, דָּא הוּא (דָּף קֶפֶט ע"ב) סְבָה וְעֵילָה זֶה הִיָּה סִיבָה וְעֵילָה הָרֵאשׁוֹנָה שִׁירְדוּ לְמִצְרַיִם, אֲבָל עֵיקַר הַטַּעַם שֶׁהָיוּ צָרִיכִים לִירֵד לְמִצְרַיִם הִיָּה כִּי עַד דְּנִפְקֵנוּ מִמִּצְרַיִם לֹא הָיוּ גּוֹי וְלֹא אֲתַחְזוּ פְּדָקָא יָאוֹת עַד שִׁיצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם לֹא הָיוּ עַדִּינָּה גּוֹי וְלֹא נִרְאָה שְׁלִימוּתָם כְּרֵאוּי, אֵלֵּא הָיוּ נִשְׁמֹוּתֵיהֶם כְּעֵינֵי הַזֹּהָב הַנוֹצֵר בְּכַטָּן הָאֲדָמָה שְׂכַשְׂמוּצִיאִים אוֹתוֹ הוּא מֵלֵא טִינוּף וְסִיגִים דְּבַר אֲשֶׁר לֹא יִשׁוּעַר וְלֹא תוֹאֵר זֶהָב לֹו וְלֹא הִדְר לֹו, עַד שִׁיתַּחֲכֵם הַצּוֹרֵף לְהַגּוֹת סִיגִים מִזֶּהָב פַּעַם אַחַר פַּעַם זִיכּוּךְ אַחַר זִיכּוּךְ עַד אֲשֶׁר כָּל הַסִּיגִים נִפְרָדִים מִן הַזֹּהָב, וְאַחַר כֵּן נִיכַר הִיְוָתוֹ זֶהָב, כֵּךְ יִשְׂרָאֵל עַל יַדֵּי קוֹשֵׁי הַשַּׁעֲבוּד בְּמִצְרַיִם נִתְבַּרְרוּ וְנִזְדַּכְּכוּ מִתְעַרְבוּתָם הַסִּיגִים שֶׁהִיָּה מְעוּרָב בְּהֶם עַד שֶׁנַּעֲשׂוּ גּוֹי קְדוֹשׁ, כְּמוֹ שֶׁהַבְּטִיחַ הַקַּב"ה לְעֵינֵי אֲבֵינוּ בְּרֵדְתוֹ לְמִצְרַיִם (נִלְאֵשִׁית מו ג) כִּי לְגוֹי גְדוֹל אֲשִׁימַךְ שֵׁם.

(דָּף קֶפֶט, ע"א-ע"ב וּבְכִיאוּרֵינוּ כִּרְךְ ח ע"ב קב קכב)

שבת פרה

סוד פרה אדומה בירור הניצוצות

פְּרָה אֲדוּמָה תְּמִימָה וְגוֹמֵר וְהוּצִיא אוֹתָהּ אֶל מַחוּץ לְמַחֲנֵה וְגוֹ', וְשָׂרַף אֶת הַפְּרָה לְעֵינֵינוּ וְגוֹ', טַעַם הַדְּבַר בְּגִינָּה לְאֲכַפְּיָא כָּל אֵינֻן סְטָרֵי מְסֻבָּא דְּלֹא יִשְׁלֹוּן כְּדִי לְהַכְנִיעַ עַל יַדֵּי זֶה אֶת כָּל כַּחוֹת הַטְּמָאִים שֶׁלֹא יִשְׁלֹוּ עוֹד, אָמַר לִיָּה רַבֵּי אֲבָא שֶׁאֵל מְרַבֵּי אֲלֵעוֹר, וְהָא פְּרָה קְדִישָׁא אֵיחֵי דְכִנָּא אֵיחֵי שֶׁהָרִי הַפְּרָה קְדוּשָׁה הִיא וְטַהוּרָה,

אידיש

פֿון גאַלד און עס האָט נישט קיין שיינקייט, ביז דער שמיך קומט מיט זיין קלוגשאפט און ער נעמט ארויס די שמוץ פֿון די גאלד איינמאל און נאכאמאל און ער לייטערט עס אויס ביז אלע שמוץ גייט אַוועק דערפֿון, און דעמאלטס זעט מען אז עס איז גאלד, אזוי אויך די אידן, דורכן שווערן אונטערטעניגונג אין מצרים זענען זיי אויסגעלייטערט געווארן פֿון די שמוץ וואס איז געווען אויסגעמישט אין זיי, ביז זיי זענען געווארן א הייליג פֿאלק, אזוי ווי דער אויפֿערשטער האָט צוגעזאָגט צו יעקב אבינו ווען ער איז אַראָפֿגעגאַנגען קיין מצרים, "כי לגוי גדול אַשְׁמִיךְ שֵׁם", איד וועל דיר דאַרט מאַכן פֿאַר אַ גרויסן פֿאַלק.

און דער נמשל איז, אז די אידישע קינדער זענען די קינדער פֿונעם מלך, הקדוש ברוך הוא, און ער האָט זיי אַראָפֿגענומען קיין מצרים, און אויב וועסטו פֿרעגן אז דעמאלטס האָבן זיי נישט געזינדיגט און זיי זענען נישט אַראָפֿגעגאַנגען קיין מצרים צוליב אַ זינד, און אויב אזוי, דאַרף מען פֿאַרשטיין פֿאַרוואָס די אידן זענען אַראָפֿגעגאַנגען קיין מצרים, נאר, זאָגט דער זוהר הקדוש, אז די גזרה וואס דער אויפֿערשטער האָט גזיר געווען ביי די ברית בין הבתרים האָט געדאַרפֿט מקיים ווערן, ווייל דער אויפֿערשטער האָט זיך אויפֿגעקוקט אויף צוויי זאַכן אַינעם עגבן פֿון גלות מצרים, די ערשטע איז וועגן דאָס וואָס אַבְרָהָם האָט געזאָגט "במה אדע כי אֵירָשָׁנָה", וויאזוי וועל איד וויסן אז איד וועל ירשען ארץ ישראל, און דאָס איז געווען די ערשטע טעם פֿאַר דעם וואָס די אידן זענען אַראָפֿגעגאַנגען קיין מצרים, אָבער דער עיקר טעם וואָס זיי האָבן געדאַרפֿט אַראָפֿגיין קיין מצרים איז געווען ווייל ביז די אידן זענען אַרויסגעגאַנגען פֿון מצרים זענען די אידן נאָכנישט געווען קיין פֿאַלק און זיי זענען נישט געווען געווארן מיט זייער שליםות אזוי ווי עס דאַרף צו זיין, נאר זייערע נשמות זענען געווען צוגעגליבן צו דאָס גאלד וואָס ווערט געשאפֿן אינעווייניג אין די ערד, וואָס ווען מען נעמט עס אַרויס איז עס פֿול מיט שמוץ און עס איז בכלל נישט חשוב, עס האָט נישט קיין געשטאַלט

דער סוד פֿון פֿרה אדומה איז דאָס מִבְּרַר זיין די ניצוצות

עס שטייט אין פֿסוק "פֿרה אַדוּמָה תְּמִימָה וְגוֹ' וְהוּצִיא אוֹתָהּ אֶל מַחוּץ לְמַחֲנֵה וְגוֹ', וְשָׂרַף אֶת הַפְּרָה לְעֵינֵינוּ וְגוֹ'", אַ רויטע קו וואָס איז גאַנץ, און ער זאל איר אַרויסנעמען אינדרויסן פֿונעם מַחֲנֵה, און ער זאל פֿאַרברענען די קו אַנטקעגן זיינע אויגן. זאָגט דער זוהר הקדוש, אז דער טעם דערפֿון איז, כִּדִּי אִז דוֹרְכֵדֵעַם זָאל ער מְכַנִּיעַ זיין אַלע כַּחוֹת הַטְּמָאִים אִז זיי זאָלן מֵער נישט קענען

כי היא רומזת על המלכות הקדושה [השכינה], אם כן וְאֵמַאי למה היה צריך לשרפה מחוץ למחנה, אָמַר לִיה רבי אלעזר, הֵכִי הוּא כֵן הוּא כדברִיך, וְהָא אוֹקְמוּהוּ והרי כבר ביארוהו החברים, כִּי פְלִילָא דְאַרְבַּע מְלָפוֹן הוּת פְּרָה כללות של ד' מלכויות שהם סוד ד' קליפות נרמזות בפרה אדומה, כי ישראל ירדו בגלות בין הד' מלכויות והשכינה עמהם כדי לברר מהם את הניצוצין קדישין, כְּמָה דְאָתָּ אָמַר פִּי כְפָרָה סוֹרְרָה סָרַר יִשְׂרָאֵל כי ישראל חטאו כפרה סוררה, ועל ידי זה הלכו ישראל בגלות עם השכינה בד' מלכויות הנרמזות בענין פרה אדומה, כי פרה רומזת על השכינה, וכאשר ישראל הם סוררים משפיעים בה הדינים. [וכו']

וְרָזָא דְמִלָּה דָּא סוּד עֲנִין הַפְּרָה אֲדוּמָה הוּא, אָף עַל גַּב דְּכַמָּה מְלִין אֲתִיְהִיבוּ לְמִדְרַשׁ בְּקִרְאֵי וָאף על פי שכמה דברים ניתנו לדרוש בפסוקים של פרשת פרה אדומה, אבל כְּלָהוּ חַד הכל הוא ענין אחד של בירור הניצוצין מקליפת נוגה, כִּי הָא אֲתִמַּר דְּכִתִּיב הִרִי לַמְּדוּנו על מש"כ מִי יִתֵּן טְהוֹר מְטָמָא לֹא אֶחָד וּמִפְרַשׁ כִּי מִי יִתֵּן טְהוֹר (דף רלו ע"ב) מְטָמָא, רָזָא דָּא הֵכִי הוּא סוּד זֶה כֵךְ הוּא, דְּדָא אִיהוּ טְהוֹר דְּנַפְק מְטָמָא שְׁזָהוּ טְהוֹר שִׂיבָא מִטְמָא, וְהִינּוּ דְהָא בְּקִדְמִיתָא טְמָא כִּי בַתְחִילָה קוּדְם שְׁנַתְּבִירוּ מִמְנָה הַנִּיצוּצִין קְדִישִׁין הִיתָה בְּבַחֲי טְמָא, וְהִשְׁתָּא דְאֲתַעְבִּיד בִּיה דִּינָא וְעַתָּה שְׁנַעֲשֶׂה בַּה דִּין, וְאֲתִיְהִיב לִיקִידָת אֶשָּׁא בְּנוֹרָא דְדִלִיק וְאֲתַעְבִּיד עֶפֶר וְנִיתְנָה לְשִׂרִיפָת אֶשׁ בַּאֲשׁ דּוֹלְקָת וְנַעֲשִׂית עֶפֶר, וְנַתְּבִירוּ מִמְנָה הַנִּיצוּצִין, הִשְׁתָּא אִיהוּ טְהוֹר מְטָמָא דְהִינּוּ טְהוֹר דְּנַפְיָק מְטָמָא דְהִינּוּ הַנִּיצוּצִין שִׂיבָאוּ מִקְלִיפָת נוּגָה הַטְּמָאָה.

וּבְגִין כֵּךְ וּבִשְׁבִיל שֶׁהַפְּרָה רומזת על השכינה המתלבשת בקליפת נוגה, לכן כֹּל אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בַּה כְּלָהוּ מִסְתַּאֲבִי כל אלו שעוסקים בשריפת הפרה כולם נטמאים בה, דְּהָא הֵכִי הוּא וְדָאֵי כִי כֵן הוּא וְדָאֵי שְׁכַל הַעוֹסְקִים בַּפְּרָה נְטַמְאִים בַּה לְפִי שְׁעוֹסְקִים בְּעֲנִין בִּירוּר הַנִּיצוּצִין מִהַקְלִיפָה, וְכִינּוֹן דְּאֲתַעְבִּיד אֶפֶר וְכִינּוֹן שֶׁהַפְּרָה נַעֲשִׂית אֶפֶר, כְּדִין עַד

אידיש

ווייל מיר האבן שוין געלערנט איבער דאס וואס עס שטייט אין פסוק "מי יתן טהור מטמא לא אחר", וויאזוי איז מעגליך אז דאס וואס קומט ארויס פון עפעס וואס איז טמא זאל זיין טהור, און קיין איינער פון זיי איז נישט טהור, ערקלערט דער זוהר הקדוש, אז דער סוד דערפון איז אזוי, "מי יתן טהור מטמא", אז דער איז א טהור וואס איז ארויסגעקומען פון א טמא, דאס הייסט, ווייל אין אנהייב איידער עס איז נתברר געווארן די נצוצין קדישין פון איר איז זי געווען אין די בחינה פון טמא, אבער יעצט וואס עס איז געטון געווארן אין איר א דין, און זי איז איבערגעגעבן געווארן צו א פארברענונג פון פייער, און זי איז געווארן ערד, און עס זענען נתברר געווארן פון איר די נצוצין, איז זי יעצט א טהור וואס איז ארויסגעקומען פון א טמא, דאס מיינט מען די נצוצין וואס זענען ארויסגעקומען פונעם קלפת נגה וואס איז טמא.

און דערפאר, וויבאלד די פרה איז מרמז אויף די שכינה וואס ווערט נתלבש אין די קלפת נגה, דעריבער, איז אלע וואס פאשעפטיגן זיך מיטן פארברענען די פרה, ווערן אלע טמא דורך איר, ווייל אזוי איז עס זיכער, אז אלע וואס פאשעפטיגן זיך מיטן פרה ווערן טמא דורך איר, וויבאלד זיי פאשעפטיגן זיך מיטן מברר זיין די נצוצין פון די קליפה, און וויבאלד די פרה ווערט אש, דעמאלטס,

געוועלטיגן. האט רבי אבא געפרעגט פאר רבי אלעזר, אז איינגעליך איז דאך די פרה הייליג און ריין, ווייל זי איז מרמז אויף די הייליגע בחינה פון מלכות [השכינה], און אויב אזוי, פארנוואס האט מען איר געדארפט פארברענען אינדריסן פונעם מחנה? האט אים רבי אלעזר געענטפערט, עס איז אזוי ווי דיניע ווערטער, און די חברים האבן עס שוין ערקלערט, ווייל די פללות פון די פיר קעניגרייכן וואס זיי זענען דער סוד פון די פיר קליפות, זענען מרמז אין די פרה אדומה, ווייל די אידן זענען אראפגעגאנגען אין גלות צווישן די פיר קעניגרייכן און די שכינה איז אראפגעגאנגען מיט זיי כדי צו אויסקלויבן פון זיי די נצוצין קדישין, אזוי ווי עס שטייט אין פסוק "כי כפרה סוררה סרר ישראל", ווייל די אידן האבן געזינדיגט אזוי ווי א ווידערשפעניגע קו, און דורכדעם זענען די אידן געגאנגען אין גלות, צוזאמען מיט די שכינה אין די פיר קעניגרייכן וואס זיי זענען מרמז אינעם עגן פון די פרה אדומה, ווייל די פרה איז מרמז אויף די שכינה, און ווען די אידן זענען ווידערשפעניג זענען זיי משפיע אויף איר די דינים [וכו'].

און דער סוד פונעם עגן פון די פרה אדומה איז, אז כאטש מען קען דרש'ען אסאך זאכן אין די פסוקים פון די פרשה פון פרה אדומה, אבער אלעס איז דער זעלבער עגן פון מברר זיין די נצוצין פון די קלפת נגה,

די תפניש ויסתליק מתמן מסאיב לכלהו אז עד שלא היו אוספים ונוטלים את אפר הפרה ממקום שריפתה, עדיין היה מטמא את כל העוסקים בו, כמה דאת אמר כמו שנאמר וכבס האוסף וגומר וטמא לפי שהמקום הוא מקום הקליפה.

ושאל אפר מאי טעמא מה הטעם שהפרה היתה צריכה להשרף לאפר, והשיב כמה דאת אמר כמו שנאמר ועסותם (לשון מעון וכמוס) רשעים פי יהיו אפר תחת פפות רגליכם פי אחר שנתבררו ונטהרו הרשעים בגיהנם יהיו אפר, הרי כשמתברר הניצוץ נעשה השאר אפר, לכן היו צריכים לשרוף את הפרה עד שתהיה אפר, כדי לברר את הניצוץ מקליפת נוגה, וכיון דאתייהיב על ההוא אפר מים וכיון שניתן על זה האפר מים שהם סוד החסדים שעי"ז נמתקים הדינים הקדושים שהם סוד האפר, פדין איהו טהור מטמא אז הוא נעשה טהור מטמא, כלומר שנמתקו הדינים על ידי מימי החסדים. (פקודי דף רלו ע"א-ע"ב, ובביאורינו כרך ט עמ' רו-רח)

אידיש

זיין אש אונטער די פלאכן פון אייערע פים, דאס מיינט אז נאכדעם וואס די רשעים זענען אויסגעלייטערט געווארן און ריין געווארן אין גיהנם, וועלן זיי זיין אש, זעען מיר אז ווען דער נצוץ ווערט גתברר ווערט דאס איבעריגע איבערגעדרייט צו אש, דעריבער האט מען גידארפט פארברענען די פרה בוי זי זאהל ווערן אש פדי צו מברר זיין די נצוץ פונעם קלפת נגה, און וויבאלד מען האט ארויפגעלייגט אויף די אש, וואסער, וואס דאס איז פונעם סוד פון חסדים, וואס דורכדעם ווערן זים די הייליגע דינים וואס זיי זענען דער סוד פון אפר, דעמאלטס ווערט עס "טהור מטמא", דאס הייסט אז די דינים ווערן זים דורך די וואסערן פון די בחינה פון חסדים.

ביווילאנג מען האט צוזאמגענומען די אש פונעם קו פון דארט וואו מען האט עס פארברענט, האט עס נאך אלץ מטמא געווען אלע מענטשן וואס האבן זיך פאשעפטונג דערמיט, אזוי ווי עס שטייט אין פסוק "וכבס האסף וגו' וטמא", און דער וואס האט צוזאמגענומען די אש פונעם קו, זאל זיין טמא, וויבאלד דאס איז דער ארט פון די קליפה.

פרענט דער זוהר הקדוש, וואס איז דער טעם אז די פרה האט געדארפט פארברענט ווערן צו אש, ענטפערט דער זוהר הקדוש, אז דאס איז אזוי ווי עס שטייט אין פסוק "ועסותם רשעים פי יהיו אפר תחת פפות רגליכם", און איר וועט צוקוועטשן די רשעים ווייל זיי וועלן

שבח דא שירתא

דער למוד פון ספר הזהר איז מער דעהויבן ווי יעדער אנדערער למוד, אפילו אויב מען זאגט, און אפילו אויב ער האט גרייזן ביים ליינען, און עס איז א גרויסער תקון פאר די נשמה, ווייל כאטש די נאנצע תורה איז דאך די נעמען פונעם אויבערשטן, פונדעסטוועגן איז עס גתלבש געווארן אין פילע דערציילונגען, און דער מענטש וואס ליינט און פארשטייט די דערציילונגען, לייגט זיין געדאנק אויפן פשוטן פשט, אבער דער ספר הזהר איז דאך די סודות אליין אנטפלעקטערהייט, און דער וואס ליינט אין דעם ווייסט אז זיי זענען סודות און סתרי תורה, נאר עס איז נישט פארשטענדליך, צוליב די קורצע השגה פונעם ליינער און דעם טיפקייט פונעם משג.

(מורה באצבע, סימן ב' אות מ"ד, וכעין זה בנפש חיים מערכת ז')

צו באקומען דעם גליון יעדע וואך שיקט א אנמיל צו: 3022233@gmail.com

הזהר הקדוש ע"פ "מתוק מדבש" הפרוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

"ובלכתך בדרך" פארמאט 70 כרכים מהדורת ר' יוסף צבי בערגער (In 6.5/4.5)

גרויסע סעט (In 9.5/6.5)

קלענע סעט - מהדורת ר' הערשל וועבער (In 7/5)

www.matokmidvash.com

845.664.5168

פאר דעליווערי רופט: